

System kurikulárních dokumentů

Národní program rozvoje vzdělávání v ČR – Bílá kniha (2001)

Zákon 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

System kurikulárních dokumentů pro vzdělávání žáků od 3 – 19 let – dvě úrovně:

- **Státní úroveň** – národní program vzdělávání NPV a rámcový vzdělávací program RVP

- **Školní úroveň** – školní vzdělávací programy ŠVP a manuály

Bílá kniha

**Národní program rozvoje
vzdělávání v ČR (2001)**

Bílá kniha

K hlavním strategickým liniím patří:

- vyvolávat a poté uspokojovat vzdělávací potřeby zvyšováním kapacit ve školách,
- dosáhnout vyšší kvality vzdělávání vytvořením nových vzdělávacích a studijních programů,
- vybudovat systém hodnocení (evaluace),
- posilovat postavení pedagogických pracovníků, kvalitu jejich profesní přípravy, dalšího vzdělávání, vytvořit podmínky pro jejich kariérní růst (učitel musí sledovat vývoj vědeckých poznatků, proměny společenského života, podle toho modifikovat vzdělávací obsah,...).

Role školy - začíná být chápána jako

„rovnoprávné společenství vzájemně se učících se partnerů, učitelů, žáků a jejich rodičů“

(Bílá kniha, 2001, str. 41).

Školský zákon

**Zákon 561/2004 Sb. o předškolním,
základním, středním, vyšším odborném
a jiném vzdělávání (24.9. 2004)**

Zásady a cíle vzdělávání

- **Rovný přístup ke vzdělávání – občan ČR nebo občan z jiného členského státu EU**
- **Zohlednění vzdělávacích potřeb jednotlivce**
- **Bezplatné základní nebo střední vzdělávání**
- **Hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených zákonem a vzdělávacími programy**
- **Možnost vzdělávání po dobu celého života**

Vzdělávací programy

- **Národní program vzdělávání** – zpracovává MSMT ČR
- **Rámcové vzdělávací programy** – se zpracovávají pro každý obor vzdělání v základním a středním vzdělávání a pro předškolní, základní umělecké a jazykové vzdělávání
- **Školní vzdělávací programy** – podle nich se uskutečňuje vzdělávání v jednotlivé škole a školském zařízení
- **Akreditovaný vzdělávací program** – pro vyšší odborné vzdělávání

Organizace vzdělávání ve školách

- **Mateřská, základní a střední škola** se organizačně člení na třídy
- **Vyšší odborná škola** se člení na studijní skupiny
- **Konzervatoř a základní umělecká škola** na oddělení
- **Jazyková škola** s právem státní jazykové zkoušky na kurzy

Formy vzdělávání

- ┌ Základní vzdělávání se uskutečňuje v denní formě vzdělávání
- ┌ Střední a vyšší odborné vzdělávání se uskutečňuje v denní, večerní, dálkové, distanční a kombinované formě

Vzdělání dosažené ve všech formách je rovnocenné

Délka dálkového, večerního, distančního nebo kombinovaného vzdělávání je nejvýše o 1 rok delší než doba vzdělávání v denní formě

Formy vzdělávání

- ┃ **Denní formou vzdělávání** se rozumí výuka organizovaná každý den v pětidenním vyučovacím týdnu v průběhu školního roku
- ┃ **Večerní formou** - pravidelně několikrát v týdnu v rozsahu 10 až 18 hodin týdně v průběhu školního roku zpravidla odpoledních nebo večerních hodinách
- ┃ **Dálkovou formou** – samostatné studium spojené s konzultacemi v rozsahu 200 až 220 hodin ve školním roce
- ┃ **Distanční formou** – samostatné studium prostřednictvím informačních technologií, popř. s individuálními konzultacemi
- ┃ **Kombinovanou formou** – střídání denní a jiné formy vzdělávání stanovené zákonem

Předškolní vzdělávání - cíle

Předškolní vzdělávání:

- ┌ podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku,
- ┌ podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji,
- ┌ podílí se na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů,
- ┌ vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání,
- ┌ napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje před vstupem do základního vzdělávání,
- ┌ poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Předškolní vzdělávání - organizace

- Předškolní vzdělávání se organizuje zpravidla pro děti **od tří do šesti let**
- K předškolnímu vzdělávání se přijímají přednostně děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky
- O přijetí **dítěte se zdravotním postižením** rozhoduje ředitel mateřské školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popř. registrujícího lékaře pro děti a dorost

Základní vzdělávání - cíle

- ┃ Žáci si mají osvojit potřebné strategie učení
- ┃ Na jejich základě mají být motivováni k celoživotnímu učení
- ┃ Mají se naučit tvořivě myslet, řešit přiměřené problémy
- ┃ Účinně komunikovat a spolupracovat
- ┃ Chránit své duševní i fyzické zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí
- ┃ Být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám
- ┃ Poznávat své schopnosti a reálné možnosti
- ┃ Uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění

Základní vzdělávání - stupně vzdělání

Stupeň základního vzdělání získá žák úspěšným ukončením vzdělávacího programu:

- základního vzdělávání v základní škole,
- na nižším stupni šestiletého nebo osmiletého gymnázia,
- v odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře,
- úspěšným ukončením kurzu pro získání základního vzdělávání uskutečňovaného v základní nebo střední škole.

Ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v **základní škole speciální získá žák základy vzdělání.**

Základní vzdělávání

- organizace

- ┌ **Základní vzdělávání v základní škole má devět ročníků a člení se na první a druhý stupeň (1-5, 6-9)**
- ┌ **Základní vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením, kteří se vzdělávají ve třídách nebo školách s upraveným vzdělávacím programem, může (s předchozím souhlasem ministerstva) trvat deset ročníků (1-6, 7-10)**

Povinnost školní docházky

- ┌ Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků
- ┌ **Odklad povinné školní docházky** – pokud je žádost rodičů doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře (max. do 8 let věku dítěte).
- ┌ Jiný způsob plnění povinné školní docházky:
 - **individuální vzdělávání** (povoleno pouze na prvním stupni),
 - vzdělávání žáků s **hlubokým mentálním postižením** – je stanoven takový způsob vzdělávání, který odpovídá duševním a fyzickým možnostem dítěte, a to na základě doporučujícího posouzení odborného lékaře a školského poradenského zařízení. Krajský úřad zajistí odbornou pomoc při vzdělávání, a to zejména pedagogickou a metodickou.

Rámcový vzdělávací program

- **Předškolní vzdělávání**
- **Základní vzdělávání**
- **Střední všeobecné (gymnaziální) vzdělávání**
- **Střední odborné vzdělávání**

Model 1 - Struktura kurikulárních dokumentů

Vzdělávací oblasti RVP ZV

- ┃ Jazyk a jazyková komunikace (český jazyk a literatura a cizí jazyk)
- ┃ Matematika a její aplikace
- ┃ Informační a komunikační technologie
- ┃ Člověk a jeho svět
- ┃ Člověk a společnost (dějepis, výchova k občanství)
- ┃ Člověk a příroda (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)
- ┃ Umění a kultura (hudební výchova, výtvarná výchova)
- ┃ Člověk a zdraví (výchova ke zdraví, tělesná výchova)
- ┃ Člověk a svět práce